

הכיכר המרכזית

שעה אש

סדר פרץ * צילום: אדי ישראל

שכחתו אותם בבית

ראשי הערים באשדוד ובאשקלון החליטו במהרה להשבית את מערכת החינוך העירונית, אבל לא חשבו צעד אחד קדימה: באילו פעילויות יעסיקו את התלמידים המקורקים * ההורים, שגילו שבערים השכנות דווקא כן דאגו לפעילויות עבור הילדים, זועמים על אוזלת היד

פעילויות במרכז

אם בערים המופגזות לא ראגו לילדים, בערים המרוחקות יותר רווקא כן יצאו מגדרם כדי לעזור. בין ההטבות שהוצעו לתושבי הדרום: כניסה בחינם למשחק הכדורגל של מכבי חיפה נגד הפועל תל אביב; פעילויות ספורט ומוזיקה בירושלים במסגרת יריד ספורט, בריאות ויופי במרכז הקונגרסים הבינלאומי בבנייני האומה; כרטיסים מוזיקליים למועדון הילדים הישראלי בחור לון; חבילות אירוח במחירים מיוחדים במלון "השרון" בהרצליה. "אם ראש העיר שלנו לא חושב עלינו, לפחות יש מי שכן חושב", סיכמה זאת היטב תושבת אשקלון רבקה זכאי.

מערייית אשדוד נמסר בתגובה: "יש לזכור שלעיר גדולה כמו אשדוד לוקח יותר מיום אחד כדי להתארגן, וכבר היום, ביום השלישי להשבתה, החלו הכנות לקראת קיום פעילויות לילדי העיר. מעבר לכך, אשדוד היא אחת הערים היחידות בדרום המפעילות מערכת למידה מרחוק אשר מאפשרת קשר בין המורה והתלמידים וכוללת, בין היתר, מערכי שיעורים ללמידה בבית".

מערייית אשקלון לא נמסרה תגובה עד למועד סגירת הגיליון. ממשרד התרבות והספורט נמסר בתגובה: "חברת תרבות לישראל פועלת מטעמנו ללא מטרת רווח בכל יישובי הפריפריה בכל ימות השנה ונערכת להוציא לפועל אירועי תרבות בזמני הסלמה ביטחוניים. החברה פנתה לכל הרשויות המקומיות באזור הדרום שאינן עובדות באופן שוטף, והציעה לקיים פעילויות לילדים. ברשויות שנעתרות לכך מתקיימת הפעילות באופן מיידי. היישובים בהם התקיימו פעילויות תרבות עד כה: מועצה אזורית הנה אשקלון, מועצה אזורית שער הנגב, אשכול, כפר סילבר, נחל שורק, אשקלון, רהט, אופקים, גן יבנה, חבל יבנה. הרעיון הוא לקיים פעילויות תרבותיות בכל היישובים בדרום שנאלצים לחיות תחת מתקפת הטילים בימים אלה. אין באפשרותנו לענות על השאלה מדוע לא התקיימו אירועים בערים מסוימות מכיוון שזו החלטה של הרשות עצמה".

פייר שבערים אחרות העירייה כן רואה את ההפעלה ולאטרקציות, ופה לא. הם מחכים כנראה שההורים יתחננו שמישהו יעזור להם, ורק אז הם אולי יעשו משהו. חייבים משהו קבוע לתקופות של ההסלמה, כי מה שגורם לחרדות אצל הילדים זה שהשגרה שלהם נשברת פתאום, הם לא יוצאים החוצה ושומעים פיצוצים 24 שעות. הפעלות לילדים למשך שעותיים לפחות ביום במקום ממוגן, יעשו רק טוב".

גם ליפה ממון שלושה ילדים, בגילאי שש, ארבע ושנה וחצי. היא עובדת בפעור סוון, שגם הוא, מן הסתם, לא פעם במהלך ימי הלחימה, ולכן הייתה יכולה להישאר בבית עם ילדיה. "אבל עדיין, כל המצב הזה לא פשוט בכלל", היא אומרת. "אין לי ממו"ד בבית, ובכל פעם שמופעלת אזעקה אני צריכה לקחת את הילדים, לרדת קומה ולהישאר בחדר המדרגות. בגלל שאני גרה מול קניון, כל מי שנמיצא בתחנת האוטובוס הקרובה או בסביבה רץ לתפוס מחסה באותו חדר מדרגות, וכולנו עומדים שם צפופים עד שאנחנו שומעים את הפיצוץ. אחרי כמה שעות ביום מבלי לצאת מהבית, הילדים מאוד מתוסכלים. הם חייבים תעסוקה אחרת, מחוץ לבית. גם אני וגם הם היינו רגועים יותר אם הייתה להם תעסוקה יחד עם ילדים אחרים בחדרים ממוגנים".

אגב, בזמן שבעיריית אשקלון נדרמו בשמירה בנושא הפעלות הילדים, חבר האופוזיציה העירונית איתמר שמעוני דווקא תפס יוזמה: יחד עם עשרות מפעיליו, הגיע אל מקלט בדרום העיר וקיים לילדים שם יום כיף, של קרייז, קי, ממתקים, חטיפים והפתעות. "ירי הטילים על העיר הוא גזירה שאין להשיג לים איתה", הסביר שמעוני את המחווה, "אולם אני סבור כי על הרשות המקומית מוטלת האחריות למלא בתוכן את שעות הפנאי שנוצרו לילדים בעל כורחם, בשל העובדה שנאסר עליהם לפקוד את מוסדות החינוך בעיר. בעקבות גל פניות של הורים אליי בנושא, החלטתי להרים את הכפפה ולארגן פעילות לילדים במקלט בשכונת שמשון. לאור ההצלחה היום, אני שוקל להרחיב את הפעילות ליתר חלקי בעיר, אם חלילה, יימשך ירי הטילים לעבר ערי הדרום".

הדרומית, אשרוד ואשקלון, אף אחד לא הרים את הכפפה. ההורים באשרוד, ששמעו בחרשות על הפעילות בערים השכנות, התקשו להסתיר את כעסם. "אני אמא לילדה בת שלוש, שבימים אלה לא הולכת לגן", מספרת תושבת העיר קרן אחנה. "הפיתרונות היחידים שלי הם לקחת ימי חופש מהעבודה, או לקחת אותה איתי לעבודה. אבל ימי חופש לא באים בחשבון בכלל, כי אני אם חר הורית שצריכה להתמודד עם כל ההוצאות לברכה. לכן זה מכעים אותי לשמוע שביישובים אחרים בדרום יש פעילות לילדים, ובאשרוד אין. הילדים שלנו נמצאים כל היום בבית משועמם מים וללא תעסוקה. אני מרגישה שההמדינה וראשי הערים לא עושים מספיק כדי לסייע לנו התושבים. תעסוקה לילדה במשך מספר שעות ביום הייתה מקלה עליי מאוד".

החופש מהעבודה, או לקחת אותה איתי לעבודה. אבל ימי חופש לא באים בחשבון בכלל, כי אני אם חר הורית שצריכה להתמודד עם כל ההוצאות לברכה. לכן זה מכעים אותי לשמוע שביישובים אחרים בדרום יש פעילות לילדים, ובאשרוד אין. הילדים שלנו נמצאים כל היום בבית משועמם מים וללא תעסוקה. אני מרגישה שההמדינה וראשי הערים לא עושים מספיק כדי לסייע לנו התושבים. תעסוקה לילדה במשך מספר שעות ביום הייתה מקלה עליי מאוד".

דואגים לעובדים

באשקלון המצב לא היה הרבה יותר טוב. גם שם רוב הילדים נשארו בבית וחיפשו לעצמם תעסוקה. אגב, לילדים של עובדי העירייה, דווקא כן דאגו שם. העירייה פתחה באופן מיוחד גני ילדים ממוגנים, שאלהם נשלחו ילדי עובדי העירייה. מתנדבים שגויי סו על ידי מנהלת הגנים בעירייה, ליוו כהן, הפעילו את הילדים במהלך שעות היממה, בארבעה מוקדים: בית יד לבנים, אגף רכש ולוגיסטיקה, אגף הרווחה ובניין האקדמיה. "חשוב מאוד שמערך החירום העירוני לא ייפגע בגלל השבתת מוסדות החינוך", הסביר וקנין את המהלך, "כדי שהשירות לתושבים לא ייפגע".

הזיומה היא מבורכת, אבל ההורים שאינם עובדי עירייה מרגישים שמישהו שכח אותם בבית. "זה טוב מאוד שקיימו פעילויות לילדי עובדי העירייה, אבל מה עם השאר?", תוהה רותי מנשרוב, אם לשלושה מאשקלון. "הילדים שלי פשוט יושבים בבית מפוחדים. אנחנו חסרי אונים. כולנו עם יד על הרופק בפחד מפני האזעקה הבאה שתגיע. זה לא

כמוכן, נאלצה להיעדר מהעבודה ולהישאר יחד איתם מבוקר ועד לילה. "אני יורעת שבערים אחרות העיריות כן מפעילות מתגנים ופעילויות לילדים, אבל באשדוד לא", היא אומרת. "פעילויות כאלה הן שיכולות להוציא את הילדים מהשגרה בימים כאלה, וזה לא בסדר שאין כאן. אנחנו, ההורים, עוד יכולים להישאר בבית.

כמוכן, נאלצה להיעדר מהעבודה ולהישאר יחד איתם מבוקר ועד לילה. "אני יורעת שבערים אחרות העיריות כן מפעילות מתגנים ופעילויות לילדים, אבל באשדוד לא", היא אומרת. "פעילויות כאלה הן שיכולות להוציא את הילדים מהשגרה בימים כאלה, וזה לא בסדר שאין כאן. אנחנו, ההורים, עוד יכולים להישאר בבית.

דואגים לעובדים

באשקלון המצב לא היה הרבה יותר טוב. גם שם רוב הילדים נשארו בבית וחיפשו לעצמם תעסוקה. אגב, לילדים של עובדי העירייה, דווקא כן דאגו שם. העירייה פתחה באופן מיוחד גני ילדים ממוגנים, שאלהם נשלחו ילדי עובדי העירייה. מתנדבים שגויי סו על ידי מנהלת הגנים בעירייה, ליוו כהן, הפעילו את הילדים במהלך שעות היממה, בארבעה מוקדים: בית יד לבנים, אגף רכש ולוגיסטיקה, אגף הרווחה ובניין האקדמיה. "חשוב מאוד שמערך החירום העירוני לא ייפגע בגלל השבתת מוסדות החינוך", הסביר וקנין את המהלך, "כדי שהשירות לתושבים לא ייפגע".

הזיומה היא מבורכת, אבל ההורים שאינם עובדי עירייה מרגישים שמישהו שכח אותם בבית. "זה טוב מאוד שקיימו פעילויות לילדי עובדי העירייה, אבל מה עם השאר?", תוהה רותי מנשרוב, אם לשלושה מאשקלון. "הילדים שלי פשוט יושבים בבית מפוחדים. אנחנו חסרי אונים. כולנו עם יד על הרופק בפחד מפני האזעקה הבאה שתגיע. זה לא

מצד אחד, אין ספק שההורים לילדים באזור הדרום שמחו על החלטה להשבית את הלימודים, לאור סכב ההסלמה הנוכחי בחזית. הרי אף הורה לא באמת יכול לקחת על עצמו סיכון כזה - לשלוח את הילדים לבית הספר, כשבכל רגע יכול לנחות טיל בעיר? - בלי להיות מודאג כל היום. ומצד שני, קשה להישאר עם היל-

מצד אחד, אין ספק שההורים לילדים באזור הדרום שמחו על החלטה להשבית את הלימודים, לאור סכב ההסלמה הנוכחי בחזית. הרי אף הורה לא באמת יכול לקחת על עצמו סיכון כזה - לשלוח את הילדים לבית הספר, כשבכל רגע יכול לנחות טיל בעיר? - בלי להיות מודאג כל היום. ומצד שני, קשה להישאר עם היל-

שמעוני בקרייז עם הילדים. "שוקל להרחיב את הפעילות"

דים בבית למשך זמן כל כך ארוך. אם בחופשים של החגים עוד אפשר לצאת לבלות איתם, הרי שבמצב הביטחוני הנוכחי, הילדים בעיקר מסתגרים בתוך הבית, מצפים לאזעקות שיקפיצו אותם אל המרחב המוגן. ראש עיריית אשדוד יחיאל לסרי וראש עיריית אשקלון בני וקנין מיהרו להודיע שהם משביתים את הלימודים. ספק אם מישו מבין ההורים היה מערער על החלטתם זו. ובכל זאת, ההורים כועסים ושואלים: למה העירייה לא דואגת לנו לפעילויות עבור הילדים?

הילדים בטראומה

שרית מור, לדוגמה, היא אמא לארבעה ילדים, בגילאי 14, 12, 11 ו-5. כל הארבעה נשארו בבית מאז תחילת השבוע, והיא,